

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

34. An Altaria privilegiata suspendantur per lubilæum anni Sancti? Et an in
lubilæo anni sancti suspendantur Indulgentiæ pro mortuis, quæ vivis
conceduntur cum facultate, ut eas applicare valeant pro ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

duntur, & per eandem revalidantur. Quæ quidem sunt valde notanda; nam à pluribus nesciuntur, nec obseruantur.

Sup. hoc in Ref. not. s. 3. Obferua etiam h̄c, dictum Patrem Mendo vbi supra, docere ex formula apponi solita indulgentiis Pontificis Missam defunctorum, quæ in ipsa praescribitur, sumendum esse pro Missa applicata defunctis, ita ut opus non sit quod dicatur aliq. Missa ex designatis in Missali pro defunctis; sed quæcumque alia, sive de Sanctis sive de Tempore, aut Votiva celebretur, dummodo Sacerdos eam applicet defuncto, illum à Purgatorio liberabit. Etenim valor satisfactorius æqualis est respectu animæ liberandæ à Purgatorio, sive hæc, sive illa Missa pro ea celebretur; & cum communiter nequeat Sacerdos dicere Missam ex designatis in Missali pro defunctis, siquidem tenetur celebrare de festiuitatibus occurrentibus Missas, nisi specialis virga ratio, non appareat credibile, Pontificem concedentem Altari priuilegium præfatum, adeo illud restrinxisse, vt in eo columnando liberetur anima à Purgatorio media celebratione Missæ prædictæ, quæ non quotidie, nec communiter potest celebrari. Quin potius Pontificis mens ea videtur, vt qualibet Missa applicata defuncto liberetur anima. Hoc confimat praxis, & persuasio fidelium, vnde in Altari bus priuilegiatis inscribitur, ibi libertari animam à Purgatorio per quamlibet Missam, quæ exprimatur, quānam sit Missa celebranda. Confirmatur etiam à paritate, nam eadem videtur esse concessio facta loco, seu Altari priuilegiato circa liberationem animæ media Missa celebratione, ac facta personis. At, cum Pontifex aliqui concedit, vt celebrant vbiunque Missam libertari animam à Purgatorio, id obtinetur per quamlibet Missam: ergo similiter contingit; cum id ipsum concedit Altari. Hæc Mendo. Sed ego * alibi adduxi Declarationem Sacra Congregationis in contrarium, de qua si authenticè confitaret, esset quidem obseruanda.

* Alibi sup.
in Ref. 9. &
10. & inf. in
Ref. 41. s.
Nec desce-
ram.

RESOL. XXXIV.

An Altaria priuilegiata suspendantur per Jubilæum anni Sancti?

Et an in Jubilao anni Sancti suspendantur Indulgencie pro mortuis, quæ viuis conceduntur cum facultate, ut eos applicare valeant pro defunctis? Huiusmodi sunt Indulgencie concessæ granis, Imaginibus, Coronis, Crucibus, Numismatis benedictis, & similibus. Ex part. 9. tract. 2. Refol. 23.

Sup. hoc
sap. in Ref.
31. ad med.
vcl. v. g. &
lege doctr.
Ref. not. seq.
a S. Et ad
primum.

§. I. Negatiuè respondeo, qui cquid aliqui afferant, cum Castro Palae tom. 2. tract. 24. disp. vni. punt. 12. num. 7. Layman lib. 5. tract. 7. cap. vli. in fin. Bordono in cons. Regul. tom. 2. ref. 81. num. 36. Quintanadueñas vbi infra, num. 3. Lezana in Summa qq. Regul. tom. 3. verb. Altare, num. 16. Et me citato tenet Bordonus tom. 2. refol. 91. num. 12. quia, ait ille, in Bulla Anni Sancti nulla sit mentio suspensionis Indulgenciarum pro Defunctis, quod est de iure necessarium, cum id sit quid speciale: & sicut Indulgencie viuorum mortuis non prossunt, nisi in illis fiat specialis mentio; ita neque eidem mortuis concessæ, intelliguntur revocatae, nisi de illis fiat expressa mentio. Et pro Anno Sancto adest specialis ratio suspendendi Indulgencias viuorum, vt hac occasione promptiores fiant ad proficiscendum Romanum, vt ibi illas lucentur: quæ ratio non habet locum in mortuis, qui Roman proficiuntur: quia à loco, vbi morantur fideles in peccatis, non datur regressus.

Sup. hoc inf.
in tr. 4. Ref.

2. Sed hic obiter pro curiosis quero, an in Jubile

anni Sancti suspendantur Indulgencie pro mortuis, quæ viuis conceduntur cum facultate, ut eos applicare valeant pro Defunctis. Huiusmodi sunt Indulgencie concessæ Granis, Imaginibus, Coronis, Crucibus, Numismatis benedictis à Clem. VIII. ad instantiam Patrum Societas Iesu Peruanorum, 39. Augusti, 1596. & à Paulo V. ad instantiam Patrum Societas Iesu in sua Congregatione Generali 5. Novemb. 1611, & ad instantiam Procuratorum Canonizationis S. Caroli Borromæi, anno 1616. & à Greg. XV. 12. mensis Martij, anno 1622. ad instantiam Procuratorum Canonizationis S. Ignatij, Xaverij, Nerij, Isidori, & Teresij, & ab Urbano VIII. 11. Novemb. 1623, nonnulli à Leone X. Gregor. XIII. & Xysto V. Corona Christi D. vulgo Camaldulae, & similes, in quarum summariorum hæc verba habentur: [Las sobredichas Indulgencias se pueden tambien aplicar por las animas de los fieles difuntos per modo de suffragio.] Et Quintanadueñas in Theol. mor. tom. 1. tract. 8. Appendicis, dub. 14. num. 4. putat, has omnes, & similes Indulgencias non suspendi quoad Defunctos per hoc Annū Sancti Jubilæum: quod satius probatur ex rationibus, quibus ostenditur, quod pro solis Defunctis concessæ non suspendantur. In primis quia eodem modo haec conceduntur à Pontifice, & applicantur à fidelibus, sive illis competant cum hac facultate eas applicandi pro Defunctis, sive pro Defunctis tantum haec concessæ. Ratio est: quia de omnibus his Indulgencie per modum suffragij (id est, auxilijs, & adiutorij Ecclesiastici applicati, vt explicant Vivaldus, Corduba, Coninch, Nauarrus, Valentia, Reginaldus, & alijs apud Bonacimam de Indulgencie, dist. 6. quæst. 1. punct. 6. num. 6.) solūm Defuncto concessis, vel de applicandis illi, licet viuo concessis, aquæ verificatur, quod S. Thomas sit in 4. distinçt. 45. quæst. 2. art. 5. quæst. 2. quod non directe, & principaliter, sed tantum secundarij, & indirecte Defunctis conceduntur. Idem docent Cominch distinçt. 12. dub. 10. & Suar. distinçt. 24. numero 12. & seq. nam Pontifex non absoluuit Defunctum à poena, vt pote in eum non habens iurisdictionem, sed solūm soluit, offrendo ex Thesauro pretium æquivalens pro illo; vel, vt alij ait apud Lugum dist. 27. de paenit. scilicet 5. num. 66. hæc Indulgencie conceduntur directe, & immediatè viuentibus: cum facultate, vt eas, sicut propriæ satisfactionem, transferant ad Defunctos: vel, vt ipse n. 70. explicat, nec viuenti, nec Defuncto immediatè conceduntur: sed, vt addit. num. 7. Pontificem, quando concedi Indulgenciam pro defunctis, ita eleuare ex Thesauro Ecclesiæ opus bonum, & satisfactionem, quod exigit ab aliquo viuente, vt possit habere effectum satisfactionis ultra condignum. Ergo, quodam hanc suspensionem, eadem est virtusque Indulgencie ratio: non in quantum viuis concessa, sed in quantum pro Defunctis applicanda. Præterea, quia applicatio per modum suffragij, quam concedunt Pontifices in rebus iudicatis, idem est, ac concessio pro Defunctis: quia, vt ex Suaro nota, Eminensiss. Lugo, nunquam conceditur Indulgencia per modum suffragij pro viuis: quia viuis est subditus, & capax absorbitonis, cuius Defunctus non est capax.

3. Probatur denique ex Nauarro ita sentiente: Si concessionem viuus Papa esset concessa Indulgencia plenaria ob aliquod opus bonum, & ob idem concessione eiusdem vel alterius dimidia, vel alia, aut aliquanta pars eius, aliquorum dierum, & annorum; licet posset facere illud ad querendam non plenariam; licet non ad querendam plenariam: publicare item non plenariam, vel eam non queri posse monendo: ergo similiter, si ob idem opus potest obtinere Indulgencia pro viuis, & defunctis, pro istis poterit hæc obtinere, & publicari, licet non possit pro illis. Denique ex his

RESOL. XXXVI.

An Sacerdos possit accipere duplex stipendium pro una Missa, vnum pro applicatione fructus, qui tradenti eleemosynam obuenire solet, alterum pro applicatione Indulgientia, v. g. Altaris priuilegiati, cui concessa sit liberatio anima à Purgatorio? Ex p. 10. tract. 16. & Misc. 6. Ref. 70.

RESOL. XXXV.

De Sacerdos obligatus dicere Missam in Altari priuilegiato possit applicare Indulgientiam defuncto, & altari Sacrificium, & accipere duo stipendia? Et si, etiam, Missam, si celebretur in Altari priuilegiato die a designato, prodebet quidem ex parte sua, non vero Indulgientia Altaris priuilegiati. Et adhuc etiam, quod si aliquis obligatus sit dicere Missam in tali Altari priuilegiato ad eruendas animas ab igne purgatorio, etiam si perueniat iustum impedimentum, qui non possit eas dicere in eo Altari, non faciat, nisi similiter dicat in alio Altari priuilegiato. Ex p. 9. tract. 2. Ref. 24.

Hac casum ponit Bordonus, & ad illum respondebat tom. 2. ref. 91. num. 4. [Quæ-
ns, an quando celebratur Missa in Altari priuilegiato, tunc Missa habeat suum effectum satisfactionis pro illo Defuncto, cui applicatur Indulgientia Altaris? Videatur, quod non, quia sufficiens eius anima liberatur a peccatis, & ad celum volat, cum sit plena. Consequenter in eo casu poterit Sacerdos accipere speciale stipendium, applicando Altari Missam præter stipendum acceptum ab eo, qui fecit celebrare ad Altare priuilegiatum. Respondetur: Missa suum producit satisfactionis effectum respectu animæ illius, cui applicatur priuilegium Altaris: quia ictu liberari possit per indulgentiam Altaris; quia tamen in nobis non confit; ideo & Missa Sacrificium illuc intelligitur applicatum; quod inter alia remedia pro solutione peccatarum est efficacissimum, & infallibile, quod Deus semper acceperat. De Indulgientia vero nonnulli dubitare, de quibus Stuar. in p. 3. de p. 6. & Indulg. disp. 53. sect. 3. & ad hoc facit illud orationis omnium Sanctorum: Multiplicatis penitentib[us] largiris. Ex quo patet ad rationem distanti, & Sacerdotem debere Sacrificium applicare in Altari priuilegiato illi anima, pro qua petita sit Missa ad tale Altare.] Ita Bordonus, qui etiam optimè notat, num. 7. Missam, si celebretur in Altari priuilegiato alio die a designato, prodebet quidem ex parte sua; non vero Indulgientia Altaris priuilegiati, quia Indulgientias annexum habent tempus, tanquam substantia ad acquirendum illas, aliter extra viam, seu tempus determinatum nullus eas lucrari potest, cum non sint extra tempus præfixum, & tantum valent, quantum sonant.

a. Nota etiam h[ic] cum Fagundez precept. 1. lib. 3. num. 7. quod si aliquis obligatus sit ad dicendas Missas in tali Altari priuilegiato ad eruendas animas ab igne purgatorio, etiam si superueniat iustum impedimentum, quo non posset eas dicere in eo Altari, v. g. quia amatius domicilium, vel ad tempus absens fides est ab eo loco; non satisfacit, nisi similiter dicat in alio Altari priuilegiato: multum enim defraudaret Defunctos; superueniente enim iusto impedimentoo, iustum causam habet mutandi locum, & altare; in aliud tamen simile, ne tam p[ro]prio suffragio, de cum tanto decremento defraudentur animæ in igne purgatorio existentes.

Sup. hoc in
Ref. præ-
dicta, & lego
doctr. Ref.
secq. & sup.
Ref. 6.

§. 1. **H**anc resolutionem pono in gratiam amicorum summi P. M. Antonij Cotonis, viri huic, omnisque literaturæ refertissimi, cui propter Summam Dianæ tam belle & ingeniosè concinnatam sub nomine Antonij Noctinot, plurimum debeo eo magis, quod nunc variis licet scientiis legendis & scribendis occupatus, eamdem Summam nouis partibus auger, & multa addit de suo quam proinde, sicut & alia quæ molitus: grauissimam, & literaria Reipublicæ utilissimam fore spero.

2. Ipse ergo P. Cotonus litteris ad me datis quæsivit à me; quid circa supradictam questionem sentirem. Se enim non approbare opinionem affirmatiuam P. Bordoni ex suo Ordine, quan[do] trādīt tom. 1. cons. reg. ref. 25. num. 17. propter multas rationes, quas pro ingenij, & doctrinæ sue præstantia in illius confutationem adducbat.

3. Ad quem ego etiam negatiū respondi. Addidi quæ P. Lezana in Summa tom. 4. verb. Missa, numero 18. vocare dictam sententiam non solum singularem, cum nullum alium pro se patronum habeat, sed, & contra communem sensum fideliū, qui quando petunt pro aliquo defuncto dici aliquam Missam cum Indulgientia Altaris, v. g. priuilegiati, petunt applicationem tunc Indulgientie, tunc fructus, qui communiter in aliis Missis applicantur, in d[icitu]r & contra intentionem Pontificum concedentium tales indulgentias, qui hoc sine dubio intendunt. Quare non video quomodo sustineri possit, maximè post Decreta Sacrae Congregationis adducta, generaliter prohibenti recipi plura stipendia pro una Missa. Et ideo meritò aduersus hanc sententiam insurgit etiam Pater Tamburinus vbi supra, lib. 3. cap. 1. §. 3. numero 8. quia vel offerens tantum stipendium, petet talem Indulgientiam vel non; si primum, iam ex conuentione debes, & indulgentiam: si secundum, non potes accipere mercedem de re non conuenta. Adde, id certè esse contra intentionem Pontificum, tales Indulgientias concedentium, qui multum abhorrent ab huiusmodi sordidis negotiacionibus.

RESOL. XXXVII.

An qui tenetur celebrare tantum de Requiem, v. g. si illam celebret in Altari priuilegiato possit Indulgientiam applicare alicui alijs defuncto? Et infertur, quod quando quis facit opus pium, vt sibi ipsi lucruet Indulgientiam aliquam, potest nibilominus propriam satisfactionem, quam ex opere operantis indebet, alteri sine defuncto, sine viventi applicare per modum suffragyi. Ex p. 9. tr. 2. Ref. 25.

§. 1. **A**liqui respondent affirmatiū: quia ratione stipendiij talis Sacerdos non tenet dicens Missam in Altari priuilegiato, sed poterat in quocumque. Ergo dicendo Missam in Altari priuilegiato, Indulgientiam plenariam poterit applicare, cuiuscumque Defuncto sibi placuerit, modò applicet valorem.